

مدافعان سلامت در خط مقدم مبارزه با بحران کووید-۱۹ The Health Defenders at the Forefront of the Fight against the COVID-19 Crisis

علیرضا جلالی فراهانی^۱، سیدرضا حسینی آرا^۲، هادی شیرزاد^{۳*}
Alireza Jalali Farahani¹, Reza Hosseiniara², Hadi Shirzad^{3*}

^۱ استاد بیهوشی قلب، گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات آترواسکلروز، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران

^۲ مرکز تحقیقات تروما در عملیات پلیس، معاونت بهداشت، امداد و درمان ناجا، تهران، ایران

^۳ پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی، تهران، ایران

¹ Professor of Cardiac Anesthesia, School of Medicine, Atherosclerosis Research Center, Baqiyatallah University of Medical sciences, Tehran, Iran

² Trauma in Police Operations Research Center, Department of Health, Rescue and Treatment of Police Force, Tehran, Iran

³ Research Institute of Police Science & Social Studies, Tehran, Iran (* Email: hadishirzad110@yahoo.com)

والاست که قلم از بیان این جان‌فشانی‌ها قاصر است؛ سفیدپوشان دلسوزی که شبانه‌روز برای کمک به انسان بیمار، عاشقانه تمام هستی خود را نثار سلامتی مردم کرده‌اند. در این راه برخی نیز جان خود را از دست می‌دهند که عنوان شهادت واژه‌ای برازنده برای آنهاست (۵). در کشور چین نیز، پرسنل درمانی که جان خود را در راه مبارزه با ویروس کرونا از دست می‌دهند را شایسته تقدیر و احترام دانسته و برای پاسداشت و بزرگداشت آنان یک روز (۴ آوریل ۲۰۲۰) عزای عمومی اعلام کرده‌اند (۶).

امروز این تلاش و جان‌فشانی پرسنل درمانی در خط مقدم سلامت، مرز، دین، نژاد و رنگ نمی‌شناسد و در سراسر دنیا، پرسنل درمانی بدون سلاحی مؤثر همچون دارو و واکسن قطعی و مظلومانه به جنگ با این ویروس منحوس رفته‌اند. همه این انسان‌های شریف با حماسه آفرینی، تمامی سعی خود را در جامه عمل پوشاندن به نکته‌ای از آیه ۳۲ سوره مبارکه مائده مبنی بر اینکه "هرکس انسانی را از مرگ نجات دهد گویا همه مردم را از مرگ نجات داده است" به کار بسته‌اند. همچنین بر اساس مستندات موجود برخی از پرسنل درمانی بیمارستان‌ها ماه‌ها است که حتی به دیدن عزیزان و خانواده‌های خود نرفته و شبانه‌روز در خدمت بیماران مبتلا به کووید-۱۹ بوده‌اند (۷). در برابر آفرینش این همه زیبایی‌ها، مقدس‌ترین واژه‌ها هم یاری‌گر وصف این تلاشگران خدوم نظام سلامت نیست.

آن چه روشن است این است که در این خط مقدم مبارزه با ویروس کرونا، خود پرسنل درمانی نیز در معرض ابتلای بیماری کووید-۱۹ هستند. لذا با آگاهی به این امر، از روزهای آغازین گسترش ویروس در ایران، پرسنل و کادر درمانی بی‌وقفه در صف

بیماری کووید-۱۹ که ناشی از یک بتاکروناویروس نوین با نام SARS-CoV-2 می‌باشد، در اواخر دسامبر ۲۰۱۹ از چین آغاز شد و در کمتر از ۴ ماه سراسر دنیا را فرا گرفت، به طوری که در تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۲۰ سازمان بهداشت جهانی شیوع بیماری کووید-۱۹ را پاندمی (عالم‌گیر) اعلام کرد تا اهمیت آن بیش از پیش برای همگان مشخص گردد (۱). در حال حاضر بسیاری از اندیشکده‌ها در دنیا، پاندمی کروناویروس را بزرگ‌ترین چالش قرن برای سلامت عمومی، اقتصاد بین‌الملل، بازارهای نفت و سیاست‌های ملی در بسیاری از کشورها می‌دانند (۲).

به نظر می‌رسد که مهم‌ترین چالشی که این پاندمی ایجاد کرده سلامت انسان‌ها در سراسر جهان است چراکه هر روز تعداد بسیاری به این بیماری عفونی مبتلا می‌شوند و تعدادی نیز جان خود را از دست می‌دهند. طبق آمارهای رسمی تا تاریخ ۲۳ می ۲۰۲۱، تعداد مبتلایان به بیماری از ۱۶۷ میلیون فراتر رفته و بیش از ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار کشته بر اثر بیماری کووید-۱۹ در سراسر جهان ثبت شده است (۳). بسیاری از کشورها به‌ویژه کشورهای پیشرفته، وضعیت اضطراری و شرایط جنگی را در کشور خود اعلام کرده‌اند (۴). در این جنگ نابرابر، پرسنل درمانی به عنوان ارائه‌دهندگان خط مقدم هر روز و هر لحظه شاهد درد و رنج مردمی هستند که با این بیماری درگیرند؛ بیماری که هنوز درمان قطعی و واکسن کاملاً مؤثری ندارد.

در ایران نیز همچون دیگر کشورها، بی‌تردید نقش آفرینی پرسنل درمانی اعم از پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان و آزمایشگاهیان در درمان و کاهش آلام بیماران مبتلا و نیز تلاش در جهت ریشه‌کنی و مبارزه با ویروس کرونا آن‌قدر ستودنی و

دانشمندان مربوطه می‌باشند که تلاش‌های گسترده‌ای را در جهت تولید واکسن و دارو در پیش گرفته‌اند و امید است که به نتیجه برسند. رکن آخر، مسئولین و متولیان امر هستند که می‌بایست با تصمیمات صحیح، دقیق و به هنگام در حمایت از مردم، کادر درمان و پژوهشگران پیشرو باشند.

این ویروس منحوس و بیماری آن مثل دیگر بیماری‌های واگیردار و عفونی و یا هر بلای دیگری در تاریخ بشریت، به پایان خط خواهد رسید اما درس‌ها و تجربیات آموخته آن بایستی ماندگار شود و سرلوحه ادامه زندگی و تلاش‌های علمی بشر قرار گیرد و از همه مهم‌تر آنکه بدانیم خدا بالاتر از همه اینهاست (۹).

تضاد منافع: نویسندگان تصریح می‌کنند که هیچگونه تضاد منافی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

منابع

1. Coronavirus Disease 2019(Covid-19), Situation Report 44 World Health Organization, 2020(2020-04-03).
2. Kilbourne ED. Influenza pandemics of the 20th century. *Emerg Infect Dis.* 2006;12(1):9-14, doi:10.3201/eid1201.051254
3. COVID-19 Coronavirus Pandemic, <https://www.worldometers.info/coronavirus/>
4. Policy Responses to Covid-19, <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19/>
5. "Defenders of Health" are considered "service martyrs", *World Economy Newspaper*, No. 5176, May 23, 2021
6. China to hold national day of mourning for COVID-19 victims on April 4, <https://www.globaltimes.cn/content/1184604.shtml/>
7. Hard days of health advocates in hospitals / Staying at home is the best gift for medical staff, *May 23, 2021* <https://www.dana.ir/news/1678931.html>
8. Health Defenders, Mujahideen Veterans and Fighters in the Battle of Covid 19, *Daneshjoo News Agency*, March 1, 2017, <https://snn.ir/fa/news/913611/>
9. Reference to verse 10 of Surah Al-Fath, Holy Quran.

اول مبارزه بوده و ایثار و فداکاری را سرلوحه کار خود قرار داده‌اند و در این راه بشردوستانه از جان روی برگرداندند و دل در گروی صیانت و حراست از جسم و جان بی‌شمار انسان‌های مبتلا و دردمند بسته‌اند. همه این افراد آگاهانه و فداکارانه، جان خود را به خطر انداخته‌اند تا بتوانند سلامت و آرامش را دوباره به جامعه بازگردانند (۸).

با این وجود برای بازگرداندن سلامت و آرامش به جامعه و شکست این ویروس منحوس، ۴ رکن اساسی باید دست به دست هم دهند تا بشریت نجات یابد. مهم‌ترین رکن مردم هستند که بایستی با همدلی بیشتر و پایداری کامل به قوانین مرتبط با کنترل شیوع بیماری کووید-۱۹ در جوامع با متولیان امر همکاری لازم و کافی را داشته باشند. رکن بعدی، پرسنل درمانی هستند که به‌عنوان مدافعان سلامت در خط مقدم مبارزه، خالصانه به ایفای نقش می‌پردازند. رکن اساسی دیگر پژوهشگران زیست پزشکی و